

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΣΚΑΛ

[Τού LOUIS DE ROBERT]

ΑΤ' απ' τὸν θερινὸν αὐγούστιακο ἥλιο, στὸ δρόμο τοῦ Παπαβέβδολ ὁ Παπακάλ ἔκοψε τὸ βῆμα του, κουφασμένος ὑπεροχεῖ. Ήταν ἡνὶ παῖδι ὁρεόδην 16 χρονῶν, ἔνιθοδο μὲν λεπτὸν καὶ κανονικά χαρακτηριστικά, μὲν εὐλύνγοτο σωματικά κοριτσιούσιο, ἀπέκριθε δικαῖος μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ μικρὸν κεφάλι, καὶ ὅντας μέσα σ' ἐκεῖνα τὰ μικρὰ κεφάλαι, καὶ ὅντας μέσα σ' ἐκεῖνα τὰ μικρὰ κεφάλαι. Οὐ Παπακάλ εἰλεῖ φάσεις τὴν μητρόσα του καὶ τὸν πατέρα ποὺ ἦσαν ἀνυφαντάδες στὸ Υζέρο, ἔδοι καὶ πέντε βδομάδες, μέντος μικροῦ μπογαλάκι στὸ χερό, καὶ μὲ δύο τάλληρα στὴν τοπέτη.

Στὴν ἀρχῇ δῆλα πηγαίναντας πολὺ καλά τὸ ἔξυπνο του μουτράκι, τὸ κοριτσιούσιο υφός, τὸν ἔκαναν καὶ εἶχε ἐπιτυχίες.

Οι μαστοῖσοι τοῦ ἐδένονταν καλύ. Κι' ὅταν τελείωντες τὴν δουλειά του ἔκανάπερ τὸ δρόμο του, χαρούμενος, πηγαίνοντας στὸ ἄγνωστο. Αὐτὴν ἡ ἐλεύθερη ζωὴ, στὸ ὑπαίθριο, μὲ τὸ ἀέρα ποὺ τὸν μεθύσει, στὸν ἥλιο ποὺ τὸν χάινειν, μέσα στὸς δρόμους του ἀρεστοῦς τρομερά. Εἴταν ἔνας μικρὸς ἄνδρας ἐλέυθερος κι' αὐτὸν ἔκανε καὶ λιγανή υπερβράσα. Είλαν περάσει καλά δέκα πέντε μέρες καὶ μὲ δύο ταῦτα δὲν ἦσαν φτωχότεροι, τὰ δύο του ταλλαράκια κουδουνίζαντα πάντα καθαρά στὸ βάθος τῆς ταύτης του, καὶ τὸ μέλλον γιὰ κείνον ἦταν γεμάτο ὑποσχέσεις.

Πολὺ γρήγορα δώμας ἀλλάζεις ὅλο ἀντά. Δυσοῦ χωρὶς πέρασα χωρὶς νά βροῦ δούνεια καὶ εἰδεῖ νά γεννιούνται οἱ πόδες του ἀπογοντεύσεις.

Ἐπέρετε νά φάμε, καὶ ἡ ταύτη του εἶχε ὅλα φρούρια. Τότε ἀπελαύνειρε γιατὶ ἡ δουλειά παντοῦ είταν λίγη. Μιά μέρα ἦταν τυχερός, βρήκε μέσα στη σκόνη του δύρους μᾶς δραγμή. Ως τὸ βράδυ τὴν εἶχε κι' αὐτὴ ἔσθεψε καὶ λύπη τὸν κυριεύειν.

Ἐκείνη τὴν φέταν δένειρα δένειρα εἶχε πιά τίποτα καὶ περποτούσαν σηδεύνων νηστικός κάτω ἀπὸ τὸ θερινὸν ἥλιο μέστι στὴ σκόνη. Τὸ πρώτο εἶχε ἀναγκαστεῖν ἐφῆση τὰ πράγματα του στὸν ἔνοδο ποὺ δένειρα ποὺ τὸν εἶχε δώσει, ποὺ τοῦ εἶχε ἀσύλο καὶ τώρα οὐτε εἶχε ποὺ θύ τὰ κατάφενε νά κομιμῇ τὸ βράδι.

Καὶ δώμας δὲν ἦταν ἀπελπισμένος, εἶχε σηκωθεῖ ἀδικιαλούμενος, κι' ἔτσι καθὼς κτυποῦσα τὸν δέρα μὲ τὴ μαγιστρία του τὸν φαινόνταν διὰ τὴν μάγην του ἐφεργανταν τρομαγμένες σὺν πουλιά. Ἡταν μονάχα δύο κουφασμένους, δὲν εἶχε φάει κι' δύος, καὶ ἔκανες κοντά σ' ὁνας φράχτη γιὰ ν' ἀναταύθῃ. Η ἔξυπη ἦταν ἡσυχη, μόνο οἱ βρύμοι τῶν ἔντομων ἀκονύοντουσαν. Ο Παπακάλ ἀρχίσιε νὰ διασκεδάζει βλέποντας τοὺς γρύλλους ποὺ πτηδούσαν, τόσεροι μᾶς γυνατερίσαν ἀρχίσει νά κυλιέται κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο, λίγα βήματα μακριά. Θέλοντες νά τὴν τσακώσῃ ἀλλά μὲ τὸ θύρωντο δένειρα ἔρποντας τὴν τρομακεῖ, καὶ ἔξαφανίστηκε μέσα στοὺς βάτους.

Τότε ὁ Παπακάλ εἶδε διὰ εἶχε ἀπὸ πάνω του τὰ κλαδά μᾶς μουριάς γεμάτα δρεπικώτατα μούρα, κι' δράξιε νά μαζεύσῃ μούρα, ἀλλά δύος ἀναστροκώνταν γιὰ νά φτάσῃ ἔκεινα ποὺ ἦταν ποὺ ψηλά, δάκνουσε κάποια ποὺ τοῦ ἔλεγε.

— Θά σχιζήσεις, μικρέ μου φίλε! αὐτὸν ποὺ κάνεις δὲν είνει φρόνιμο.

Ἐγύρισε, καὶ παρατήρητε μπροστά του μᾶς κατάμαυρη σηλουνέττα, ποὺ ἡ σκιά της ἐπιστρέψει ὅλο τὸ δρόμο, ἐφοβήθηκε τόσο πολὺ κι' ἐτοιμάστων να τὸ σάσσο. Η κατάμαυρη σηλουνέττα ἦταν ἔνας παπάς μὲ γλυκὸ πρόσωπο καὶ μὲ καθάρια μάτια ποὺ τὸν ἔβλεπαν τρυφερά.

Ποὺ πηγαίνεις, φιλέ μου; εἶχακολούθησε.

Ο Παπακάλ ἔκθαρρευτήκει μὲ τὸ γλυκό τόνο τῆς φωνῆς του. Αὐτήν της πώς πήγαινε στὸ Καστελλό ποὺ ἀπειχεὶ καμμάδα δέναρια χιλιόμετρα. Κι' ὁ παπᾶς ἔπιγαινε ἐκεῖ, θά κάνανε μαζὲν τὸ δρόμο.

Ἄρχισαν νά περποτούν, σωπωτωντας στὴν ἀρχή τὰ βήματα τους ἰσούσων ἐπάνω στὸ δρόμο, καὶ ἡ σκιά τους ποὺ προπορεύοντα, ἐμμέγαν, ἀνακατεύονταν, ἡ σκιά του Παπακάλ, μικρούλα, λεπτή, ἀνήσυχη. Στὸ μάρκος του δρόμου, ἀπὸ πάνω τους, ἔρεχον τὰ σύμματα του τηλεγράφου. Εσχιμάτιζαν μᾶς πελώρια χωρδή, δύοταν τὰ σπουδαγάσεις ἐργάσαν νότες, κουδουνίστια, ἀνάστατης γούνα.

Ο Παπακάλ ποὺ ἔκθαρρευσε σηγά, σηγά δράχοις να λέη στὸν παπᾶ τὴν ιστορία τοι κι' ὁ παπᾶς τοῦ μηλοῦ πολλή δύρα γιὰ τὸ Θεό, μὲ μᾶς φωνή γλυκειά καὶ μονότονη, λυκνήδόμενος κι' ὁ ἴδιος ἀπὸ τὶς φράσεις του ποὺ ρύθμιζαν τὸ βράδιον του.

Οταν ἐφθασαν στὸ μέρος δύοπον ὁ δρόμος του Κομπιζού ἀρ-

χινούσε, δὲν εἶχε βάφοντας τὴν ἔξοχη μὲ πορφυρές ἀντανακλάσεις. Ενα ποταμάκι, ὁ Βεραστός ποὺ σὰν καθαρή κορδέλλα ἔκοβε τὸ πάσιγνο γτύσμα της ἀγρού, χρωματίστηκε κόκκινο, καὶ το καθάριο νερό του ἐμοιτίζει σαν αἷμα ποὺ κυλοῦσθαι ἀπὸ καμμάδα πληγῆ τῆς γῆς. Ο Παπακάλ παρατήρησε, ἀπλούμενα ἐπάνω στοὺς θάμνους κοντά στὸ νερό, ἀσπρόδοχα ποὺ στεγνώνανται. Πολλὲς φορὲς γύρισε καὶ κοίταξε τὸν πατά, βασινιμένος ἀπὸ μᾶς σπέψι ποὺ δὲν μπροστούσε νά διατυπώσῃ τέλος, μονωμένος πήδη κουφάγιο καὶ εἰπε :

— Πήγετε μου, πάτερ, θὰ είνει μεγάλη ἀμαρτία, ἀν ἀλλάξω μὲ τὸ δικό μου πουκάμισο ποὺ είνει βρώμικο μὲν ἐπ' ἀπὸ ἔκεινα τὰ πουκάμισα ποὺ στεγνώνανται ἐκεῖ κάτω;

— Χι! φίλε μου, ἔκανε ὁ παπᾶς μὲ δισταγμό, ίσως νὰ μὴν είνει καὶ πολὺ καλό.

— Τὸ λέων, πάτερ, ἐπειδή τὸ δικό μου είνει πολὺ βρώμικο... καὶ ὑστερά διναὶ είνει καὶ κατακάνυνουσι, ἀν πάρω τὸ πειδό παλῆ ποὺ δύο βροῦ δὲν θὰ είνεις καὶ μεγάλη ἀμαρτία,

— Ο παπᾶς ἐμείσθιασε μὲ ἐπιεικεία.

— Τέλος πάνταν, ἀφοῦ ἐπικέντη, κι' ἀφοῦ θὰ κάνημε μᾶς τίμα λαλαγῆ...

Δὲν εἶχε καλά τελειώσει καὶ ὁ Παπακάλ βρισκόταν κοντά στοὺς σύναυλους καὶ γυνώνταν, ἀλλὰ τάχασε μόλις ἐτομάστηκε νὰ διαλέξῃ εἰνα πουκάμισο. Όλα ἦταν γυναικεῖα. Αὐτὸν τὸν ἔτινε καὶ διστάση, ἀλλάζοντας μᾶς ματιά στὸ δικό του πήρε τὴν ἀπόφασι, ἀλλάξει, καὶ ἔτρεξε νὰ προκαμμένη τὸν πατά.

Οταν ἐφτάξαν στὸ Κομπιζοῦ, τὸ μικρὸ χωριό εἶχε πιάθηση μέστι στὴν σπιτική καὶ στὴν νύχτα.

— Ο παπᾶς ἐμείσθιασε:

— Είνει πάρα πειρατὴ γιὰ νὰ γυρφέψῃς ἐργασία, παιδί μου, θὰ μοιραστῆς τὸ διπέντο μου καὶ τὸ κυεβάτη μου. Λύριο μὲ τὸ καλό σάν την κηφεύση...

Ἐπάνω στὸ χοντρὸ ταπετέ, μὲ τὸ μουσαμαδένιο τραπεζομάντηλο, μπροστά στὴ αδειανά τους πιάτα διερεύει καὶ ὁ Παπακάλ δὲν μιλούσαν πιά· μᾶς βαρεῖαντας τοὺς εἰχειές κυριεύειν. Κοντά τους στὸ δικό τουα πατέλη διέγειρο μὲ χωριάτικες μπλούζες, ἔταζαν μᾶς παρτίδα πικέτο. Ο παπᾶς ἔπικολούθισθε νὰ κρήπη σηματάκια γνωμού καὶ νὰ τὰ βουτάρη μέσα στὸ κρασί του μὲ ἀργές κυνήσεις, καὶ ὁ Παπακάλ παρατηροῦσε μὲ τὴν ἀρχότα του ματιού του, μᾶς παρειά καὶ διστορηση κοπέλα, ποὺ ἔπλεκε, μὲ τὴ μύτη στὸ ἐργοχειρὶ της πίσω ἀπὸ τὸ τούχικινο πάγκο.

— Οταν ὁ παπᾶς τελείωσε εἰναῖξ τὰ πήχουλα ποὺ είχαν καθήσει στὴν τραχηλά του καὶ στὴ σπιρώνη· ἡ σενούδη προπορεύεται μὲν ενα κερό, ἀκόλουθην μέντη τὸν Παπακάλ. Τοὺς πῆγε σὲ μᾶς μεγάλη κάμαρα, μὲ χονδροφτειαγμένα επιπλα καὶ τοὺς ἄρρενες μόνους. Ο παπᾶς γονάτιε, είλε μᾶς προσεύχησε ἐνώπιο μικρούς γυναικώνταν. Μέσα στὴν ησυχία του δοματίου ἔνας βρύμος πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα, σάν κάπιος τὸν παραφύλαγες. Ο παπᾶς ἔπικολούθισθε τὶς προσευχές καὶ ὁ Παπακάλ ἀποτελέσθε τὸ γδύνιο του. Αφοῦ ἐγγάγει τὸ παπταλόντι του, ἀνέβηρε στὸ κρεβάτι, ξεδιπλώνωντας τὸ μακρύ γυναικείο πουκάμισό του. Τούτε, μονωμένος, ἡ πόρτα ἀνοιξε μὲ μᾶς γερὴ σπρωξιά, καὶ ἡ σενούδη παρουσίαστηρε.

— Α! παληοπαπά, ἐφώναξε, τὸ κατάλαβα πώς ἡ συντροφιά σου δὲν είταν ἄγοι, ἀλλὰ κοριτσί.

Πόρο πολλοῦ σᾶς παραμόνευσε γιὰ νὰ ἐμποδίσω τὶς παληιτηρωπές σας!

Και πρὶν ὁ παπᾶς σηκωθῆ ἀπὸ χάρω, ἀρπαξε τὸν Παπακάλ ἀπὸ τὸ χέρι του διοτίος ἦταν ἐνθουσιασμένος ἀπ' αὐτὴ τὴν περιπέτεια καὶ τούτη εἰπε :

— Ελα, μικρούλα μου, θὰ πλαγιάσεις μαζὲν μὲ τὴ κόρη μου. Μετάκηρ, Ρεαία.

— Σταροιμίες

— Η φτωχεία είνει τὸ ἐλαφρότερο ἀπ' δύο τὰ κακά.

Τὰ παιδιά καὶ οι μικρούμανοι φαντάζονται πώς 20 χρόνια καὶ 20 δραχμές είνει πράγματα ποὺ δὲν τελειώνουν ποτέ.

Τσεκανική παροιμία

Θέλεις νὰ μὴ τὰ χαλάσσεις μὲ τὸν φίλο σου. Μὴ ἔχεις νιτερέσα μαζὶ του.

— Οποιος σ' ἐπαινεῖ μπροστά σου σὲ κατηγορεῖ πίσσου,

— Ιταλικίς παροιμία

— Ισχυρός ἀνδρας δὲν είνει ἐκείνος ποὺ νικάει στὴν πάλη, ἀλλὰ

— Ανταλοίτικη παροιμία

